

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК 004.056.5

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ

*Цимбал І. В., Шугалій О. О., Івченко М. М., (BabAnka1986@gmail.com)
Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (м. Київ,
Україна)*

Зі зростанням рівня технологічного прогресу паралельним вектором проходить і процес удосконалення зброї. На кожному історичному етапі існує свій технологічний рівень зброї, який і визначає роль та місце військового чинника у міжнародній політиці. Зараз постає слушне питання щодо наукового обґрунтування нових форм ведення збройної боротьби. Зараз визначити межу початку та закінчення війни буває дуже складно тому, що сучасні технології та наукові досягнення дозволяють її вести в найрізноманітніших формах.

На сьогодні існує декілька розроблених концепцій війн нового покоління таких як мережеві, кібер-війни, космічні, інформаційні. У всіх цих концепціях в основі лежить використання інформаційних технологій. Деякі аспекти цієї проблеми висвітлені у працях таких вітчизняних вчених та експертів як Ю. Рубан, В. Герасимов, Е. Ситник та ін. Теоретичним підґрунтям аналізу дефініції гібридної війни є роботи відомих дослідників інформаційного суспільства: Г. Ласуела, Е. Троффлера, Д. Белла, Ф. Фукуями, Б. Коена. Аналіз гібридної війни проводився в роботах М. Бонда, В. Гленна, Дж. Макуена, Дж. Девіса.

Сучасна війна – це війна комплексна, вона передбачає не тільки військовий та силовий фактор, але економічний, соціальний та обов'язково інформаційний. Гібридна війна ведеться не стільки за території, скільки за вплив на свідомість людей. Ця війна торкається ряду аспектів: це й інформаційна складова, й психологічне протистояння, дипломатичне протистояння. Об'єктом інформаційної війни є як масова свідомість, так і індивідуальна. Засобами ведення інформаційної війни є будь-які засоби передачі інформації. Інформаційний вплив може існувати у вигляді спотворення фактів, пліток, викиду дезінформації або поданні інформації у вигідному для себе ключі. Спотворюючи та викривляючи історію, перекручуючи історичні факти, підмінюючи поняття, пропагандисти мають досягти формування певного підґрунтя для використання у своїх цілях. Підтримання образу ворога та загрози, які можуть виходити з його сторони, залякування власних громадян – це перша ціль. Друга – вплив на опосередкований прошарок населення, який здатний повірити фейкам та нісенітницям медіа-засобів. Все це розраховано на деморалізацію громадян, особового складу збройних сил та силових відомств країни-противника, формування спотвореного бачення подій, які відбуваються, що створює сприятливе підґрунтя для подальшого військового вторгнення та переходу на сторону інформаційного агресора.

Тенденції розвитку системи мас-медіа, що сформувалася в Україні, загалом не є адекватними потребам суспільства у формуванні сучасної української ідентичності, збереженні культурно-історичної самобутності при домінуванні російської мови на телебаченні, радіо, в пресі. Інформаційний російський продукт розрахований на відповідно підготовлений ґрунт, оскільки нові незалежні держави, які раніше були частиною Радянського Союзу, мають велику кількість етнічних росіян і російськомовних громадян. Цей прошарок населення, що мешкає в країнах Прибалтики, Молдові, Україні, Грузії і є принциповою цілью сьогоднішньої кампанії інформаційної війни. У випадку з Україною, відсутність адекватної інформаційної та культурної політики спричинила культурну окупацію свідомості значної частини громадян. Зусиллями пропаганди була нав'язана штучна проблема дискримінації російськомовного населення, страх перед ефемерною загрозою «бандерівщини» [1]. Скориставшись цим агресор має змогу робити ставку на мовну спільність з Росією.

У наш час володіння інформаційними ресурсами дає можливість диктувати свої інтереси у міжнародних відносинах. Перевага буде на боці того, хто вміє працювати з масовою свідомістю. Країні-агресору треба буде доводити справедливість своїх дій як власному народові, так і народу, на який буде спрямована атака. В свою чергу, атакований стороні треба буде давати гідну відповідь такій неоголошеній війні. Гібридна війна стала здобутком нового часу саме тому, що багато потрібних для неї завдань можна виконати за рахунок інформаційного компоненту. Чим сильнішим стає розвиток інформаційного компоненту, тим легшим буде виконання цих завдань [2]. Особливо це важливо для України, яка веде війну проти ядерної держави з переважаючим військовим потенціалом. І від того, як за кордоном сприймають події в Україні, залежить і рівень політичної підтримки, і обсяги

допомоги, і масштаби запроваджених проти агресора санкцій. Ця війна Росії проти України продемонструвала важливість забезпечення інформаційної безпеки тому, що в сучасних умовах це є одним з вирішальних факторів перемоги.

Перспективи подальших досліджень гібридної війни та її складових, пов'язуємо зі значною актуальністю цього напрямку не лише для сучасної України, але й всієї світової спільноти. Війна культур, традицій, світоглядів складає однаково відчутні виклики перед політологами, правознавцями, філософами, фахівцями з соціальних комунікацій, національної безпеки, культурологами, психологами та іншими спеціалістами. Сучасні ж українські реалії важливі з точки зору постійного моніторингу й наукового аналізу загроз та можливих шляхів подолання такого різновиду протистояння.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Магда Є. М. Гібридна війна: сутність та структура феномену [Електронний ресурс] / Є. М. Магда. – Режим доступу : journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/download/2489/2220).
2. Почепцов Г. Гібридна війна: інформаційна складова [Електронний ресурс] / Г. Почепцов. – Режим доступу : <http://osvita.mediasapiens.ua>.